

Vabimo vas na predavanje z naslovom
**Big Band RTV Slovenija: Od Adamiča prek
Privška do Krajncana**

Predavanje bo v četrtek, **12. junija 2025, ob 13. uri** v veliki predavalnici Arhiva
Republike Slovenije na Poljanski cesti 40 v Ljubljani.

Predaval bo **Izak Špajzer**.

O vsebini:

Leta 2025 obeležujemo pomembno obletnico: **80 let delovanja edinega slovenskega poklicnega jazzovskega orkestra, Big Banda RTV Slovenija**. Njegova zgodba se je začela leta 1945, ko je bil ustanovljen kot **Plesni orkester Radia Ljubljana (PORL)**. Predavanje bo podrobneje osvetlilo ravno to zgodnje obdobje, od leta 1945 do 1993.

PORL je prvič javno nastopil 15. avgusta 1945 ob ponovnem odprtju Postojnske jame, jeseni istega leta pa je tudi uradno postal radijski orkester. Sprva so izvajali predvsem **repertoar orkestrov iz obdobja swinga**, med njimi orkestrov Glenna Millerja, Bennyja Goodman, Tommyja Dorseyja in Woodyja Hermana, aranžmaje za orkester pa so v tem obdobju prispevali Franci Ogrizek, Mario Rijavec in Bojan Adamič. Že v 50. letih je orkester začel gostovati v tujini, iz tega obdobja pa so ohranjeni tudi najstarejši posnetki, ki pričajo o njihovi kakovosti.

Prelomno je bilo leto 1961, ko je za dirigentsko palico poprijel **Jože Privšek**. Po vrnitvi s študija v ZDA je Privšek tudi v celoti postal glavni dirigent PORL-a in v orkester vnesel nove standarde in postavil temelje za njegov izjemen uspeh. Poleg njega so za repertoar skrbeli tudi drugi odlični aranžerji, kot so **Janez Gregorc, Ati Soss, Mojmir Sepe** in **Jure Robežnik**. Pod Privškovim vodstvom je PORL dosegel vrhunsko raven in si prislužil sloves **enega najboljših tovrstnih orkestrov v Evropi**.

Dodatno dimenzijo in prepoznavnost so orkestru dali izjemni solisti, ki so se mu pridružili v 60., 70. in 80. letih. Med njimi so bili Silvester Stingl, Petar Ugrin, Tone Janša, Ratko Divjak, Andrej Arnol, Emil Spruk, Lojze Krajncan in Milko Lazar. V 70. letih je orkester začel z izdajanjem zvočnih nosilcev, leta 1978 pa so prejeli pomembno priznanje – **nagrado Deutsche Schallplattenpreis** v kategoriji plesne glasbe v tedanji Zvezni republiki Nemčiji.

Leta 1983 se je PORL preimenoval v **Big Band RTV Ljubljana**, leta 1990 pa v **Big Band RTV Slovenija**. Leta 1993 je dirigentsko taktirko prevzel dotedanji pozavnist **Lojze Krajncan**, ki orkestru, skupaj s **Tadejem Tomšičem**, dirigira še danes. S tem se je začelo novo poglavje v bogati zgodovini orkestra, ki še vedno navdušuje poslušalce.

O predavatelju:

Izak Špajzer je zaposlen v Arhivu Republike Slovenije, v Sektorju za informacije in dokumentacijo. Z raziskovanjem zgodovine in razvoja jazz na Slovenskem se ukvarja od leta 2019. Jeseni istega leta je diplomiral na oddelku za zgodovino Filozofske fakultete v Ljubljani na temo "Zgodovina jazz na Slovenskem", štiri leta zatem pa še magistriral na temo "Razvoj jazz na Slovenskem v 50. in 60. letih 20. stoletja".

Vljudno vabljeni!